

faa naturligt, at vi her i Thinget føle Interesse og Belvillie for dem, thi Islændere og Danffe ere jo udsprungne af een og samme Mod; vi ere jo Grene af een og samme Folkestamme. Jeg har derfor søgt, at sætte mig ind i Forholdene med Hensyn til Islands Finantstøvesen, jeg har søgt efter bedste Erne at danne mig et Skjøn om, hvorvidt vi kunde lade os føre af denne vor Belvillie uden at støde an mod andre ligesaa berettigede Interesser, og jeg er kommen til det Resultat, at jeg for mit Bedkommende ikke kan gaae saavidt, som Regjeringen forlanger i det Lovudkast, den har forelagt, og som Folkethinget har vedtaget ved denne Sags 2den Behandling. Jeg kan navnlig ikke gaae saavidt med Hensyn til det faste Tilskud. Vel forstaaer jeg ikke ved Benævnelsen fast Tilskud det, som jeg troer, at endeel Medlemmer ere tilbøielige til at forstaae derved. Jeg er i dette Punkt uenig med det ærede Medlem for Erø (Steenstrup), som meente, at man ved Benævnelsen „fast Tilskud“ skulde forstaae Noget, som gjaldt til evige Tider og 10 Dage efter, saaledes forstaaer jeg det som sagt ikke. Ved Benævnelsen „fast Tilskud“ forstaaer jeg, at saalænge denne Lov gjælder (hvis den udkommer), er det et fast Tilskud; men jeg mener, at Kongen og Rigsdagen, som give en saadan Lov, ogsaa maa være kompetente til i sin Tid at forandre en saadan Lov, og hvis de finde det rigtigt, borttage det faste Tilskud. Dersom Island multig i Tiden skulde komme i et saadant Tilfælde, at det ikke alene kunde undvære dette Tilskud, men endog give Tilskud til Statens Indtægter, saa er det ganske i sin Orden at foreslaae en Forandring i denne Lov, og saa maa Kongen og Rigsdagen kunne forandre den. Det er den Maade, hvorpaa jeg har forstaaet Ordene „fast Tilskud“. Men paa den anden Side veed jeg ogsaa godt, at det ikke er saa nemt at komme bort fra et saadant aarligt Tilskud, naar man engang er kommen ind derpaa. Der er saa mange Ting, som komme i Betragtning, Medlidenhedsfølelse og andre Ting, saa at det er meget vanskeligt at faae det forandret. Jeg kan derfor ikke gaae ind paa, at der bevilges Island et saa stort fast aarligt Tilskud, som

der blev vedtaget ved 2den Behandling, og jeg har ifølge denne min Overbeviisning havt meget let ved at slutte mig til Fleertallet i Udvalget. Jeg har saameget lettere kunnet gjøre det, som al den megen Tale, vi gjentagne Gange have hørt heri Thinget og ofte læst om i Bladene, nemlig den Maade, hvorpaa Islænderne ere blevne udsugede i forbigangne Aarhundreder, og den hele ufordelagtige Stilling, hvori Island har staaet til os, efter min Opfattelse savner al Berettigelse. Jeg skal villig indrømme, at disse Handelsmonopoler, der have hvilet paa Island, have været meget trykkende; men har noget Eignende ikke været Tilfældet samtidig med hele Folkeklasser heri Landet? Vi vide jo Alle, hvorledes Borneffskabet og Stavnsbaandet have tynget paa Bøndestanden heri Landet. Jeg troer, at Islændernes personlige Frihed aldrig har været antastet — om jeg maa bruge denne Benævnelse — paa en saadan Maade som f. Ex. den danske Bøndestands; Islænderne have aldrig været stavnsbundne; de have altid kunnet rejse og flytte, hvorhen de vilde. Det har derimod den danske Bøndestand været. Ja meget mere, Herremændene have jo havt Hals- og Haandsret over Bønden; han har maattet ride Træhesten og staae i Halsjern paa Hovedgaarden. Sigt har aldrig været Tilfældet paa Island. Jeg kan heller ikke gaae ind paa, at vi skulde have forurettet Islænderne saameget ved at sælge deres Jordegods eller de saakaldte Domainer. Det samme er steet samtidig heri Landet; der er her ligesaa godt solgt af Domainerne i forrige Aarhundrede, og Pengene ere brugte til baade Islands og Danmarks Fornødenheder; efter som vi have havt fælles Kasse. Jeg kan altsaa ikke gaae ind paa, at Islænderne skulde have Ret overfor os med Hensyn til dette Spørgsmaal, men jeg siger tillige, at jeg finder det billigt, at vi gjøre Alt, hvad vi troe at kunne forsvare, for Island; og det er dette Billighedshensyn, der tildeels har bragt mig til at slutte mig til Fleertallet. Jeg finder det, som sagt, aldeles billigt, at vi, der ere gunstigere stillede end Islænderne i økonomisk Henseende, gjøre Alt, hvad vi kunne, for Islænderne; men jeg kan ikke gaae videre end